

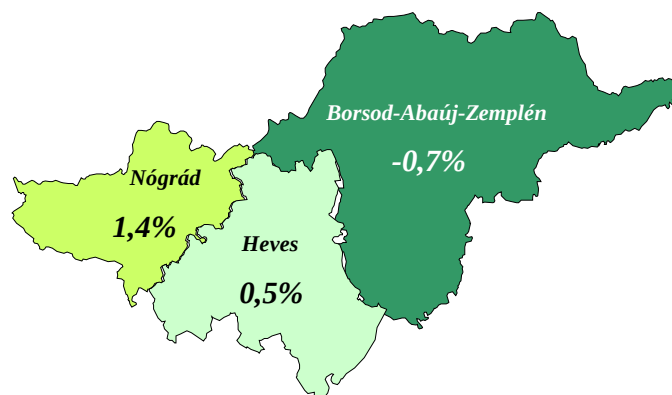

Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ

NEGYEDÉVES MUNKAERŐ-GAZDÁLKODÁSI FELMÉRÉS

Észak-Magyarország
2010. október - december

Létszámnövelési várakozások az észak-magyarországi régió megyéiben
az elkövetkező 3 hónapban

**TÁJÉKOZTATÓ AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ 2010. ÉV IV. NEGYEDÉVI
VÁRHATÓ MUNKAERŐ-PIACI FOLYAMATAIRÓL
(A NEGYEDÉVES MUNKAERŐ-GAZDÁLKODÁSI FELMÉRÉS ALAPJÁN)**

BEVEZETÉS

2010 októberében huszonkettedik alkalommal kerestük meg postai úton régióink jelentősebb foglalkoztatóit, és kértünk információkat a megelőző három hónap foglalkoztatási változásairól, valamint az elkövetkező három, illetve tizenkét hónap munkaerő-gazdálkodási terveiről. A korábbi felmérésekhez hasonlóan ezúttal is azzal a céllal, hogy szélesebb körű és naprakész információkhoz jussunk a munkaerőpiac folyamatairól.

A GAZDASÁG ÉS A FOGLALKOZTATOTTSÁG JELLEMZŐI

A KSH munkaerő-felmérése szerint a 2010 III. negyedévében **országosan** a 15-74 éves népességből **a gazdaságilag aktívak száma 4.288,2 ezer főt** tett ki, mely az egy évvel korábbinál 68,5 ezer fővel több, az aktivitási arány pedig 55,8%, amely 0,9%-ponttal emelkedett az egy évvel ezelőttihez képest. A gazdaságilag aktív népességen belül **a foglalkoztatottak száma 3.822,5 ezer fő** volt, 39 ezer fővel, 1,0%-kal nőtt az elmúlt év azonos időszakához képest, amíg **a munkanélküliek száma 29,5 ezer fővel, 465,7 ezer főre** emelkedett, így arányuk 10,9% lett, 0,6 százalékponttal magasabb az előző évinél. A **gazdaságilag inaktív 15-74 éves népesség száma 3.398,5 ezer fő** volt, 68,0 ezer fővel mérséklődött 2009 harmadik negyedévéhez képest.

Az **észak-magyarországi régióban** 2010 harmadik negyedévében **a gazdaságilag aktív 15-74 éves népesség száma – 467,6 ezer fő** (aránya 51,2%) – az egy évvel korábbihoz képest stagnált (0,3%-ponttal emelkedett), az inaktívaké pedig 7,0 ezer fővel 445,5 ezer főre mérséklődött. A gazdaságilag aktív népességen belül **a foglalkoztatottak száma** a negyedévben átlagosan **394,5 ezer fő** volt, 3,7 ezer fővel, 0,9%-kal alacsonyabb, mint a megelőző év azonos időszakában, arányuk 43,2%. **A munkanélküliek száma** ugyanebben az időszakban **73,1 ezer főt** tett ki, **aránya** pedig **15,6%-nak** felelt meg.

Gazdasági aktivitás - 2010. III. negyedév		
Megnevezés	észak-magyarországi régióban	országosan
Foglalkoztatottak, 1000 fő	394,5	3 822,5
Munkanélküliek, 1000 fő	73,1	465,7
Gazdaságilag aktívak, 1000 fő	467,6	4 288,2
Gazdaságilag inaktívak, 1000 fő	445,5	3 398,5
Aktivitási arány, %	51,2	55,8
Foglalkoztatási arány, %	43,2	49,7
Munkanélküliségi ráta, %	15,6	10,9

A KSH 15-74 éves népesség körében végzett munkaerő-felmérése alapján

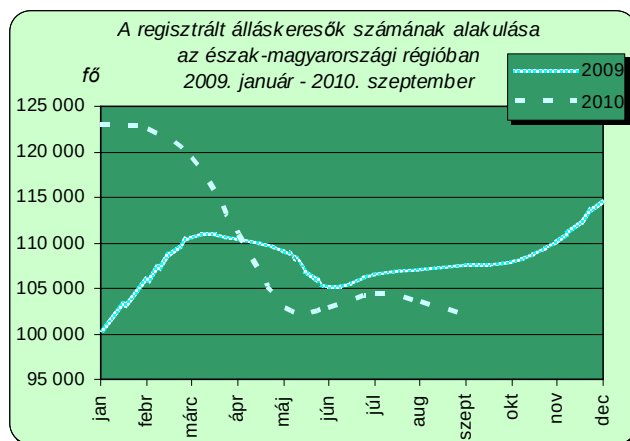
MUNKAERŐ-PIACI JELLEMZŐK 2010 III. NEGYEDÉVÉBEN

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint **országosan a nyilvántartott álláskeresők száma 2010. szeptember végén 543 ezer fő volt**, ami 0,6%-os mérséklődést mutat az előző hónaphoz és 4,1%-os csökkenést az előző évhez képest. A harmadik negyedév végén az országban közel minden ötödik munkanélküli **az észak-magyarországi régióban** volt nyilvántartva, számuk **101,9 ezer fő**, amely 1,5 %-kal csökkent az előző havihoz képest, és 5,2%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbinál.

A **pályakezdő álláskeresők száma országosan 56,4 ezer fő volt 2010 szeptemberének végén**. A regisztrált pályakezdők létszáma az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,9%-kal emelkedett. Észak-Magyarországon mindkét időtávra kedvezőbb trendet figyelhetünk meg, a változások mértéke rövid távon 1,9 %-os éves összehasonlításban pedig 6,6 %-os mérséklődést mutat. Szeptember végén összesen **12.045 fő pályakezdő volt nyilvántartásunkban**.

A harmadik negyedév végén munkaügyi kirendeltségeinken Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 64,0 ezer, Hevesben 19,7 ezer, Nógrádban pedig 18,2 ezer főt tartottak nyilván álláskeresőként. Havi szinten Borsodban csökkent (2,2%), Hevesben és Nógrádban pedig stagnált (+0,2% ill. +0,4%) a munkát keresők száma. Éves kitekintésben mindhárom megyében mérséklődött az állástalanok száma, Borsodban a legnagyobb arányban (6,0%), ezt követi Heves (5,1%) és végül Nógrád (2,4%).

2010 kilencedik hónapjában a munkanélküliségi arány – a regisztrált álláskeresők létszáma a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva – **20,1% volt az észak-magyarországi régióban**, ez továbbra is számottevően meghaladja az országos 12,4%-ot, a hét régió között ezúttal is a legmagasabb.

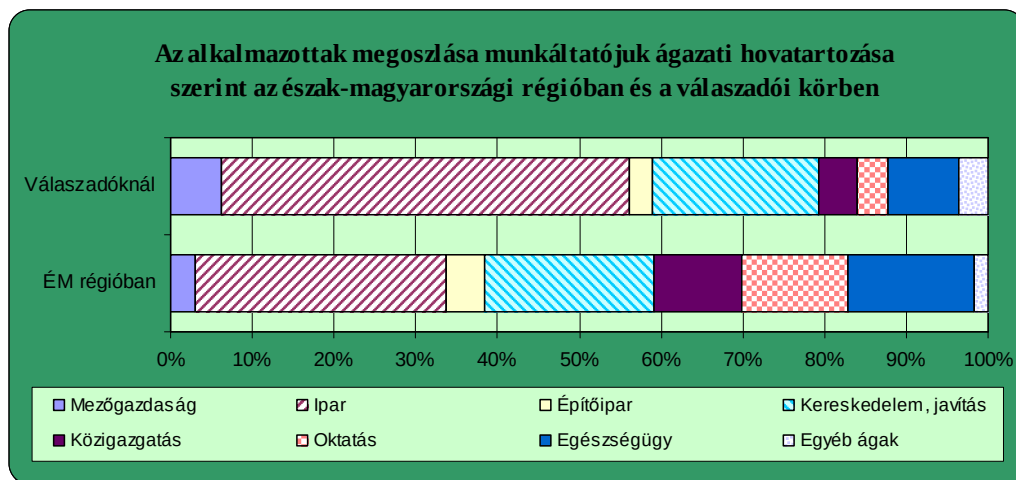
A FELMÉRÉS TAPASZTALATAI

2010 októberében a régió 1.160 munkáltatóját kerestük meg, hogy tájékoztatást kérjünk az elmúlt negyedévi munkaerő-gazdálkodási adataikról, valamint az elkövetkező időszakra (október-december, illetve 2011. szeptember) vonatkozó terveikről. A postai úton, valamint esetenként e-mailben kiküldött kérdőívünkre **997 cég, a megkeresett munkáltatók 85,9%-a válaszolt régióinkban.**

A válaszadó munkáltatók megoszlása vállalati méret és nemzetgazdasági ágak szerint

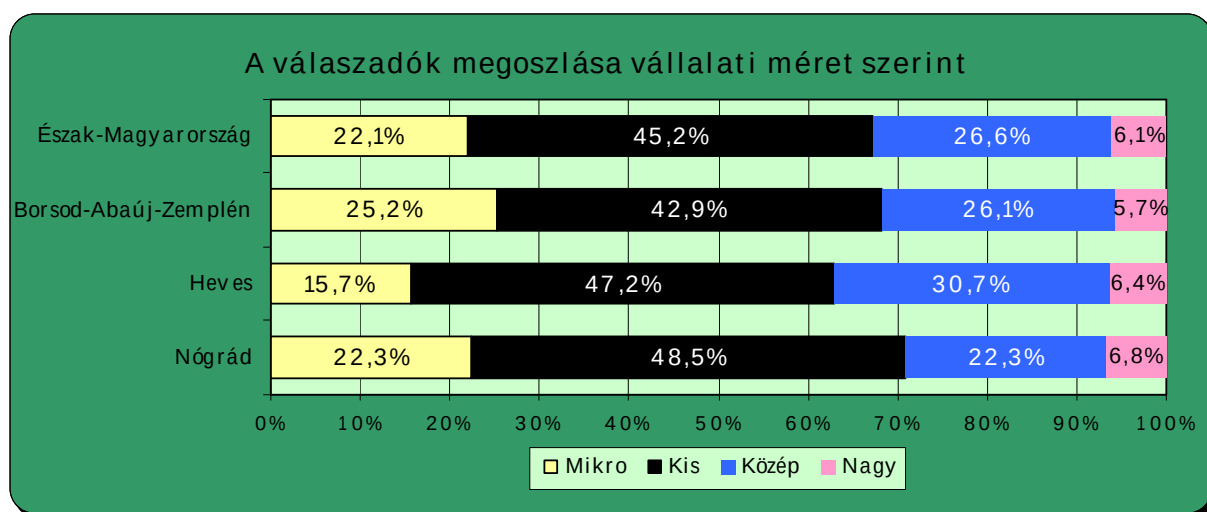
Gazdasági ág	Észak-Magyarország									
	Mikro		Kis		Közép		Nagy		Összesen	
	1-9 fő		10-49 fő		50-249 fő		249 fő felett			
	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)
mezőgazdaság	21	9,5	45	10,0	22	8,3	4	6,6	92	9,2
ipar	46	20,9	167	37,0	127	47,9	29	47,5	369	37,0
építőipar	20	9,1	47	10,4	7	2,6	1	1,6	75	7,5
kereskedelem, javítás	71	32,3	83	18,4	21	7,9	5	8,2	180	18,1
vendéglátás	16	7,3	25	5,5	5	1,9	0	0,0	46	4,6
szállítás, posta, távközlés	8	3,6	8	1,8	8	3,0	5	8,2	29	2,9
p.ü.közvetítés, gazdasági szolgáltatás	25	11,4	29	6,4	9	3,4	1	1,6	64	6,4
közigazgatás	3	1,4	16	3,5	26	9,8	2	3,3	47	4,7
oktatás	3	1,4	6	1,3	11	4,2	2	3,3	22	2,2
egészségügyi, szociális ellátás	0	0,0	7	1,6	21	7,9	8	13,1	36	3,6
egyéb közösségi szolgáltatás	7	3,2	18	4,0	8	3,0	4	6,6	37	3,7
Összesen (db)	220	100,0	451	100,0	265	100,0	61	100,0	997	100,0
Összesen (%)		22,1		45,2		26,6		6,1		100,0

A válaszadó munkáltatóknál alkalmazottak aktuális, 2010. szeptember 30-ra vonatkozó létszáma 75.804 fő volt. Ez a szám – a KSH adatai alapján – 2010. év II. negyedévében a régióban alkalmazásban állók létszámának¹ 36,1%-át teszi ki, így módon a mintavételi arány kellően informatívnak tekinthető.

¹ 4 főnél többet foglalkoztató régiós székhelyű vállalkozásoknál, költségvetési és társadalombiztosítási szerveknél, valamint a kijelölt non-profit szervezeteknél - KSH, Tájékoztatási adatbázis

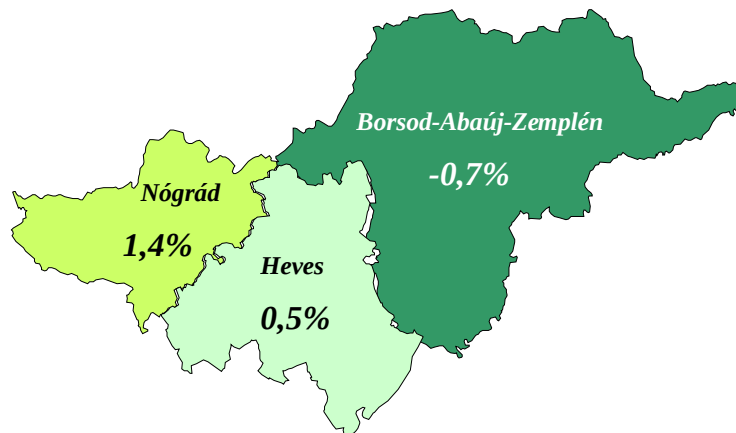
A megkeresett munkáltatók köre minden negyedév során kismértékben változik, mintánkban az ipari, a mezőgazdasági és az egyéb gazdasági ágakba tartozó munkáltatók felül, míg az építőipari, a közigazgatási, az oktatási és az egészségügyi tevékenységet folytató ágakhoz tartozók alul reprezentáltan szerepeltek, a kereskedelmi, javítási ágakhoz tartozók azonban nem mutatnak számottevő eltérést a KSH adataihoz képest. Az eltérések egyrészt tervezettek voltak – például az ipar esetében, ahol igyekeztünk a régió foglalkoztatása szempontjából meghatározó, nagy létszámú munkáltatókat bevonni a vizsgálatba, – másrészt viszont a kényszerűség okán keletkeztek, mivel egyes területeken (más együttműködésre hajlandó partnerek hiányában) a mintába túlsúllyal kerültek be mezőgazdasági munkáltatók.

Ahogy az az előző diagramon is jól láthatjuk, a vizsgálatba túlnyomórészt – 45,2% arányban – a kisvállalkozói körbe tartozó munkáltatók kerültek be. A megkeresett cégek 22,1%-a a mikro-, és 26,6%-a a középvállalkozások közé tartozik. A 250 fő feletti létszámú nagyvállalatok 6,1%-os arányt képviselnek a mintában.

A megkeresett vállalkozások megyénkénti megoszlása – statisztikai állományi létszám szempontjából – is mutat némi különbséget. Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megyében a mikro- és kisvállalkozások együttes aránya 70% körüli, míg ez az arány a hevesi mintában alig haladja meg a 60%-ot, itt válaszolt viszont arányaiban a legtöbb 50 főnél többet foglalkoztató munkaadó. A 250 főnél többet foglalkoztató nagyvállalatok Nógrád megyében szerepelnek a legnagyobb részaránnyal a felmérésben. Elmondható továbbá, hogy a válaszadók több mint fele borsodi illetőségű.

**A MUNKAERŐ-KERESLET VÁRHATÓ ALAKULÁSA
2010. IV. NEGYEDÉVBEN**

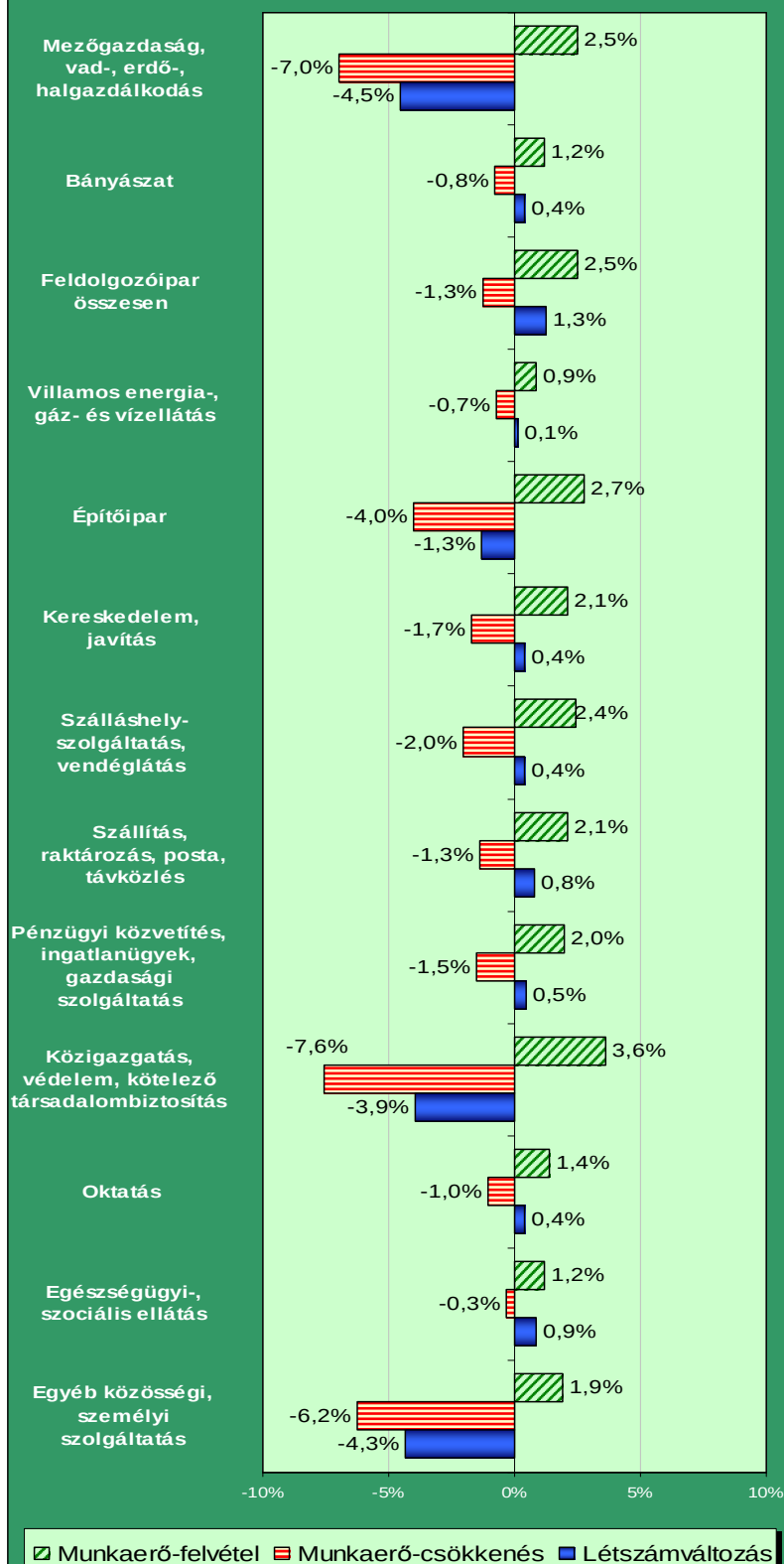

A felmérésben résztvevő szervezetektől beérkezett válaszok összesítése alapján megállapítható, hogy **a régióban ez év negyedik negyedévében a foglalkoztatás terén stagnálásra lehet számítani**, országosan 0,8%-os mérséklődés várható. A tervezett változások létszámkihatása a válaszadók körében mindössze 87 fős növekedést jelent az időszak végére, azaz a felvételi, illetve elbocsátási szándékok összevetése alapján a foglalkoztatottak száma érdemben nem változik. Ez az egyenleg a válaszadó munkáltatóknál 1.683 fő várható alkalmazása és 1.596 fő elbocsátása révén fog kialakulni. A 2010. szeptember 30-i létszámról, mint bázisra vetítve 2,2%-os felvétel és 2,1%-os elbocsátás mellett, a létszámváltozások a dolgozók 4,3%-át, mintegy 3.279 főt fognak így módon érinteni. Érdekes tehát megjegyeznünk, hogy a stagnálás háttérben jelentős fluktuáció húzódik.

Összesen **hét kirendeltség területéről jeleztek a munkáltatók kisebb-nagyobb csökkenést** a be- és kilépők számát tekintve, legjelentősebbek Sárospatak (111 fő, 4,6%), Tiszaújváros (96 fő, 3,7%), Szerencs (61 fő, 3,5%), Kazincbarcika (61 fő, 1,4 %), és Mezőkövesd (50 fő, 1,9%). **Nyolc kirendeltség területén viszont kisebb-nagyobb emelkedést várhatunk**, ezek közül a legjelentősebb: Balassagyarmat (147 fő), Ózd (106 fő), Gyöngyös (104 fő), Miskolc (55 fő), és Rétság (48 fő). A fennmaradó tizenkét kirendeltség esetében stagnálásról beszélhetünk.

Vállalati méret szerint is különbözőek az előrejelzések. A foglalkoztatott létszámhoz viszonyítva a legnagyobb arányú bővülésre ismét a mikrovállalkozások körében számítanak válaszadóink, ahol közel 5%-kal emelkedik a létszám az elkövetkező három hónap során. Abszolút számokban a legnagyobb belépés a nagyvállalatok esetén prognosztizálható, 104 fővel, ez azonban csupán 0,3% emelkedést jelent. A felmérésben részt vett közép- és kisvállalkozások várakozásai ellentétes előjelűek, náluk 62, illetve 9 fővel csökken a foglalkoztatott létszám.

**Munkaerő-felvétel és leépítés az elkövetkező
3 hónap során, ágazatok szerint
2010. október - december**

Változatos képet mutatnak a létszámváltozási előrejelzések nemzetgazdasági ágak és ágazatok szerint. A legnagyobb létszámot foglalkoztató ágak közül a feldolgozóiparban összességében 349 fő belépésére számítanak az érintett munkáltatók – ez a jelenleg foglalkoztatott létszám 1,3%-a. E területen belül a legnagyobb bővülést az alábbi tevékenységi ágazatokba tartozó cégek terveznek: villamosgép, műszer gyártása (1,5%, 132 fő), gép, berendezés gyártása (75 fő, 2,0%), járműgyártás (71 fő, 5,3%) és a gumi, műanyag termék gyártása (49 fő, 2,6%). További nagy létszámú területek közül bővülésre lehet számítani az egészségügyi- és szociális ellátás (56 fő) és a szállítás, raktározás, posta, távközlés (43 fő) területén.

A legjelentősebb létszámcsökkenés a mezőgazdaság (213 fő) a közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás (137 fő), az egyéb közösségi, személyi szolgáltatás (116 fő) és az élelmiszer, ital, dohány gyártása (57 fő) területén várható.

Létszámmozgásra vonatkozó várakozások az észak-magyarországi régióban 2010 IV. negyedévében a válaszadók körében

<i>Foglalkoztatási főcsoport</i>	<i>2010. IV. negyedév folyamán</i>		
	<i>Belépő fő</i>	<i>Kilépő fő</i>	<i>Egyenleg</i>
gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	457	-248	209
ipari és építőipari foglalkozások	375	-244	131
egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	157	-57	100
egyetemi, főisk. képz. önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	112	-34	78
szolgáltatási jellegű foglalkozások	105	-76	29
irodai és ügyviteli (ügyfélforgalmi) jellegű foglalkozások	34	-29	5
törvényhozók, igazgatási, érdekképviselési vezetői	13	-28	-15
mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	15	-39	-24
szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	415	-841	-426
Összesen	1683	-1596	87

A táblázatból jól látható, hogy leginkább a gépkezelők, összeszerelők, járművezetők, az ipari és építőipari foglalkozások, az egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások és az egyetemi, illetve főiskolai képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások esetén nő jelentősen a létszám, mindegyikük jelentős fluktuációt is takar. A legnagyobb mérséklődést a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások esetén figyelhetjük meg, mivel ez a terület szorosan kapcsolódik a közfoglalkoztatáshoz.

*Az év negyedik negyedévében az alábbi foglalkozásokban várható számottevő létszámmozgás
(részletesen lásd a 2. számú mellékletben):*

A leginkább pozitív mérleggel záruló

- feldolgozóipari gépek kezelői: 191 fő (érintett: 393 fő)
- vas és fémipari foglalkozások: 86 fő (érintett: 314 fő)
- könnyűipari foglalkozások: 74 fő

A leginkább negatív mérleggel záruló

- egyszerű szolgáltatás jellegű foglalkozások: 359 fő (érintett: 1.189 fő)
- egyszerű mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások: 67 fő

A fentiekén túl, egyenlegét tekintve kevésbé jelentős, de nagyobb számú ki- és belépést előrejelző

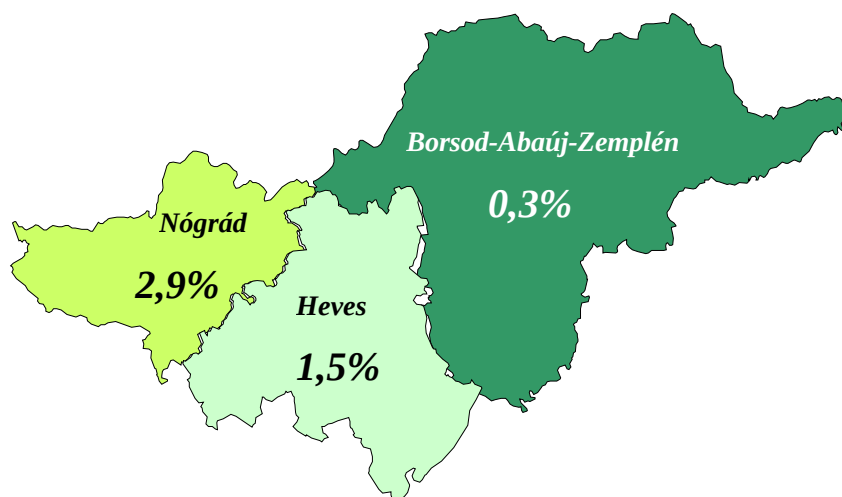
- mobil gépek kezelői: 0 fő (érintett: 262 fő)
- kereskedelmi, vendéglátó-ipari foglalkozások: 24 fő (érintett: 150 fő)

A szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások körében a közfoglalkoztatás, illetve az egyéb közösségi célú programokban lezajló változások okozzák a jelentős kiáramlást.

A MUNKAERŐ-KERESLET VÁRHATÓ ALAKULÁSA 2011. III. NEGYEDÉV VÉGÉN

A kérdőívünket kitöltő munkáltatók 2010. októberi válaszai alapján megállapítható, hogy **régióinkban** 2010. október-december között várható 0,1%-os stagnáláshoz képest **1,2%-os emelkedést terveznek egy éves időtávra**. Országosan ennél mérsékeltebb, 0,6%-os növekedésre számítanak 2011 harmadik negyedének végére. **A jelzett változás** létszámkihatása a válaszadók körében **össességében 916 fős bővülést jelent** a felvételi és elbocsátási szándékok összevetése alapján. A változás 2,9%-os növekedést takar Nógrádban, 1,5%-osat Hevesben és 0,3%-osat Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

*Létszámnövelési várakozások az észak-magyarországi régió megyéiben
az elkövetkező 12 hónapban*

A kirendeltségi körzetek közül kilenc esetben éves kitekintésben is kisebb-nagyobb mértékű növekedésre számíthatunk. A legnagyobb létszámbővülést a balassagyarmati (311 fő), a hatvani (239 fő), az ózdi (200 fő), a miskolci (138 fő) és a gyöngyösi (129 fő) térségben gazdálkodó szervezetek prognosztizálták.

Számottevőbb mértékű csökkenés csupán két kistérség területén várható; ezek Kazincbarcika (160 fő) és Tiszaújváros (102 fő).

Egy éves távlatban vállalati méret szerint minden csoport kisebb-nagyobb növekedést jelzett előre. A felmérésben részt vett munkaadói kör tekintetében a legnagyobb létszámú bővítésre – 627 főt érintően – a nagyvállalatok esetében számíthatunk az előrejelzések alapján. A foglalkoztatottak létszámához viszonyítva a legnagyobb arányú emelkedést ismét a 10 fő alatti

létszámot foglalkoztató mikrovállalkozások jelezték, ahol 16,9 százalékkal bővül a létszám, ez összesen 198 főt jelent. A felmérésben résztvevő 451 kisvállalkozásnál együttvéve 72 fős létszámemelkedés várható, míg a közepes vállalatoknál rendkívül mérsékelt 19 fős belépést valószínűsítenek a megkérdezettek.

A 2011. III. negyedév végéig várható 50 fő fölötti létszámváltozások

Nemzetgazdasági ág	várható változás 2011. III. negyedév végéig	
	(fő)	(%)
villamosgép, műszer gyártása	506	5,8
járműgyártás	172	12,7
fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	111	1,7
gép berendezés gyártása	103	2,7
máshova nem sorolt feldolgozóipar	82	5,7
kereskedelem, javítás	81	1,2
egészségügyi, szociális ellátás	74	1,1
élelmiszer, ital, dohány gyártása	56	1,5
egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	-59	-2,2
mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	-138	-2,9
közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	-226	-6,5

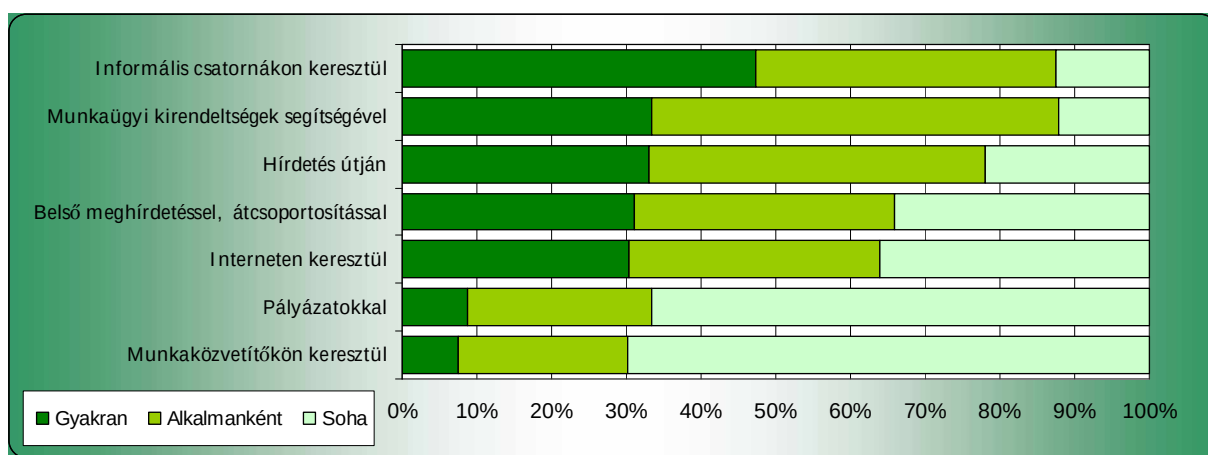
A fenti táblázatban közölt adatok szerint nagyobb mértékű felvételt több feldolgozóipari ágazat jelzett (villamosgép, műszer, jármű, fémalapanyag, fémfeldolgozási termékek, gép, berendezés gyártása, máshova nem sorolt feldolgozóipar, illetve élelmiszer, ital, dohány gyártása), valamint a kereskedelemmel, egészségügyi és szociális ellátással foglalkozó szervezetek várnak.

Visszaesést 2011 harmadik negyedévének végére a közigazgatásban, a mezőgazdaságban és az egyéb közösségi, személyi szolgáltatás területén tevékenykedő munkáltatók jelezték.

MUNKAERŐIGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉNEK FORRÁSAI

Kérdőívünk – a fent említett három állandó kérdéseken túl, melyek a létszámmozgásokat vizsgálják – tartalmaz egy negyedévente változó kérdést is, amelyben a munkáltatók véleményét kérjük ki egy-egy aktuálisan nagyobb figyelemmel kísért munkaerő-piaci témakörben. Ebben a periódusban minden évben ismétlődően arra keressük a választ, hogy az általunk megkeresett munkáltatók jellemzően milyen rendszerességgel használják munkaerő-igényük kielégítésére az említett forrásokat. Az alábbi diagram a „gyakran” alkalmazott módszer szerinti rangsorban mutatja a fenti kérdésekre adott munkáltatói válaszokat.

A munkaerő-igény kielégítés forrásainak megítélése régióink munkáltatóinak visszajelzései alapján

A fenti diagramból jól látható, hogy a felmérésbe vont munkáltatók döntő többsége igénybe veszi az ÁFSZ szolgáltatásait, és munkaerő-igényét leginkább a mi segítségünkkel elégíti ki. Közel ugyanennyien informális csatornákon keresztül töltik be üres álláshelyeiket, azonban itt a *gyakran* válaszok száma meghaladja az *alkalmanként*-et, így került ez a rangsor elejére.

Mely forrásból elégíti ki munkaerő-igényét?	Milyen gyakran használja?						összes válasz (db)
	száma (db)	aránya (%)	száma (db)	aránya (%)	száma (db)	aránya (%)	
Informális csatornákon keresztül	201	47,3	171	40,2	53	12,5	425
Munkaügyi kirendeltségek segítségével	153	33,3	250	54,5	56	12,2	459
Hírdetés útján	147	33,0	201	45,1	98	22,0	446
Belső meghirdetéssel, átcsoportosítással	122	31,0	137	34,9	134	34,1	393
Interneten keresztül	124	30,4	137	33,6	147	36,0	408
Pályázatokkal	32	8,7	91	24,7	245	66,6	368
Munkaközvetítőkön, - kölcsönzőkön keresztül	27	7,5	81	22,6	250	69,8	358

Legutóbb egy évvel ezelőtt vizsgáltuk ezt a kérdést, és a kapott válaszok alapján megállapíthatjuk, hogy történt elmozdulás. Idén 12,2%-ponttal kevesebben vették igénybe *gyakran* szervezetünk segítségét, és 8%-ponttal nőtt azoknak az aránya, akik *egyáltalán nem* fordulnak hozzánk ez ügyben. Jelentős népszerűség-növekedésre tett szert az informális csatornákon keresztüli állásbetöltés, 19%-ponttal többen nyilatkoztak úgy, hogy *gyakran* élnek ezzel a megoldással, ebből 17%-pont az *alkalmanként* kategóriából került át ide. Közel 20%-ponttal többen használják *gyakran* a belső átcsoportosítást mint megoldást, és 15%-ponttal a hirdetéseket, mint egy évvel ezelőtt. A legnagyobb ugrás mégis az internetes álláshely betöltés esetén figyelhető meg, ahol a foglalkoztatók 27,3%-ponttal nagyobb része válaszolt úgy, hogy *gyakran*, illetve 19,0%-ponttal többen, hogy *alkalmanként* él a lehetőséggel. A munkaközvetítők segítségét is összességében is közel 20%-ponttal többen veszik igénybe mint a egy éve.

MÓDSZERTAN

1. A negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés

A PHARE TWINING (2004. február-2005. november) svéd-dán modernizációs folyamat során kialakításra került negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés 2005. III. negyedévétől kezdődően az Állami Foglalkoztatási Szolgáltatása (ÁFSZ) teljes szervezetére nézve felhasználásra került. Az országban 169, régiós szinten 27 kirendeltség vesz részt rendszeresen a munkában.

2. KSH lakossági munkaerő-felmérés

A Központi Statisztikai Hivatal a lakosság gazdasági aktivitásának – foglalkoztatottságának és munkanélküliségének – vizsgálatára 1992-ben vezette be a nemzetközi összehasonlításra alkalmas új adatgyűjtését.

A munkaerő-felmérés, ami a magánháztartásokra kiterjedő reprezentatív felvétel, a 15-74 éves személyek gazdasági aktivitásáról nyújt információt.

Foglalkoztatottnak tekintendő mindenki, aki a vizsgált időszakban – az un. vonatkozási héten – legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.

Munkanélkülinek tekintendő az a személy, aki egyidejűleg

- az adott héten nem dolgozott (s nincs olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt);
- aktívan keresett munkát a kikérdezést megelőző négy hét folyamán;
- rendelkezésre áll, azaz két héten belül munkába tudna állni, ha találna megfelelő állást.

Gazdaságilag aktívak azok, akik megjelennek a munkaerőpiacon, azaz a foglalkoztatottak és a munkanélküliek.

Gazdaságilag nem aktívak azok, akik a vonatkozási héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres, jövedelmet biztosító munkájuk és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni. Ide tartoznak – többek között – a passzív munkanélküliek, akik szeretnének ugyan munkát, de kedvezőtlennek ítélve elhelyezkedési esélyeiket, meg sem kísérlék az álláskeresést; a gyermekgondozási ellátás bármelyik formáját igénybevevők; az a nyugdíjas, járadékos, aki nem folytat keresőtevékenységet; a tőkejövedelmükből élők;

a 15 éven aluliak; a 15 éven felüli tanulók; a háztartásbeliek; a közületi eltartottak; a szociális gondozottak.

A munkanélküliség, illetve a gazdasági aktivitás mértékének jellemzésére a következő fontosabb mutatószámok szolgálnak:

- a **foglalkoztatási arány**, amely a foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya;
- a **munkanélküliségi ráta**, amely a munkanélkülieknek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népességen belüli aránya;
- az **aktivitási arány**, amely a gazdaságilag aktívak aránya a megfelelő korcsoportba tartozó népességen belül.

3. Állami Foglalkoztatási Szolgálat

Nyilvántartott álláskereső: aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik; oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat; öregségi nyugdíjra nem jogosult; az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat; maga is aktívan keres munkahelyet; elhelyezkedése érdekében a munkaügyi központ kirendeltségével álláskeresői megállapodást köt; a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadja; akit a munkaügyi központ kirendeltsége álláskeresőként nyilvántart.

Regisztrált álláskereső (2005. november 1. előtt munkanélküli): az állami munkaközvetítő irodában nyilvántartásba vett személy, aki munka-viszonnyal nem rendelkezik, nem nyugdíjas, nem tanuló, foglalkoztatást elősegítő támogatásban nem részesül, munkát vagy önálló foglalkoztatást keres és ennek érdekében munkavégzésre rendelkezés áll.

Összesített kimutatás a várható létszámalakulás tendenciáiról az észak-magyarországi régióban, a 2010 októberében adott munkáltatói előrejelzések alapján

Megnevezés	válaszadók száma (db)	jelenlegi létszám (fő)	+3 hó múlva várható létszám (fő)	változás +3 hónap múlva (%)	+12 hó múlva várható létszám (fő)	változás +12 hónap múlva (%)
Miskolci Kirendeltség és Szolgáltató Központ	71	8 775	8 830	0,6	8 913	1,6
Encsi Kirendeltség	27	1 112	1 103	-0,8	1 107	-0,4
Kazincbarcikai Kirendeltség	55	4 297	4 236	-1,4	4 137	-3,7
Tiszaújvárosi Kirendeltség	39	2 611	2 515	-3,7	2 509	-3,9
Mezőkövesdi Kirendeltség	30	2 689	2 639	-1,9	2 697	0,3
Ózdi Kirendeltség	67	6 039	6 145	1,8	6 239	3,3
Sárospataki Kirendeltség	45	2 400	2 289	-4,6	2 373	-1,1
Sátoraljaújhelyi Kirendeltség	34	2 309	2 324	0,6	2 317	0,3
Szerencsi Kirendeltség	43	1 744	1 683	-3,5	1 744	0,0
Edelényi Kirendeltség	38	1 624	1 598	-1,6	1 635	0,7
Szikszói Kirendeltség	20	897	894	-0,3	893	-0,4
Tokaji Kirendeltség	20	291	284	-2,4	285	-2,1
Putnoki Kirendeltség	10	417	407	-2,4	425	1,9
Gönci Kirendeltség	9	182	177	-2,7	184	1,1
Mezőcsáti Kirendeltség	16	734	748	1,9	773	5,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	524	36 121	35 872	-0,7	36 231	0,3
Egri Kirendeltség és Szolgáltató Központ	66	7 568	7 592	0,3	7 542	-0,3
Gyöngyösi Kirendeltség	54	7 681	7 785	1,4	7 810	1,7
Hatvani Kirendeltség	60	5 331	5 331	0,0	5 570	4,5
Hevesi Kirendeltség	45	1 900	1 905	0,3	1 917	0,9
Füzesabonyi Kirendeltség	27	1 587	1 574	-0,8	1 592	0,3
Pétervásári Kirendeltség	15	430	439	2,1	438	1,9
Heves	267	24 497	24 626	0,5	24 869	1,5
Salgótarjáni Kirendeltség és Szolgáltató Központ	49	5 752	5 788	0,6	5 825	1,3
Balassagyarmati Kirendeltség	63	4 452	4 599	3,3	4 763	7,0
Pásztói Kirendeltség	24	1 146	1 158	1,0	1 156	0,9
Szécsényi Kirendeltség	23	585	579	-1,0	577	-1,4
Bátonyterenyei Kirendeltség	24	1 656	1 626	-1,8	1 643	-0,8
Rétságai Kirendeltség	23	1 595	1 643	3,0	1 656	3,8
Nógrád	206	15 186	15 393	1,4	15 620	2,9
Észak-Magyarország	997	75 804	75 891	0,1	76 720	1,2
Országos	7 075	577 191	572 339	-0,8	580 672	0,6

Összesített kimutatás a várható létszám alakulás tendenciáiról az észak-magyarországi régióban, a 2010 októberében adott munkáltatói előrejelzések alapján

Megnevezés	válaszadók száma (db)	jelenlegi létszám (fő)	+3 hó múlva várható létszám (fő)	változás +3 hónap múlva (%)	+12 hó múlva várható létszám (fő)	változás +12 hónap múlva (%)
Mikrovállalkozás	220	1 174	1 228	4,6	1 372	16,9
Kisvállalkozás	451	10 754	10 692	-0,6	10 826	0,7
Középvállalkozás	265	29 312	29 303	0,0	29 331	0,1
Nagyvállalkozás	61	34 564	34 668	0,3	35 191	1,8
Összesen	997	75 804	75 891	0,1	76 720	1,2
mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	92	4 717	4 504	-4,5	4 579	-2,9
egyéb ásványbányászat	7	257	258	0,4	259	0,8
élelmiszer, ital, dohány gyártása	74	3 714	3 657	-1,5	3 770	1,5
textília, textiláru gyártása	28	1 525	1 554	1,9	1 485	-2,6
bőr, bőrtermékek, lábbeli gyártása	5	406	426	4,9	443	9,1
fafeldolgozás	21	312	322	3,2	328	5,1
papírgyártás, kiadói nyomdai tevékenység	14	903	906	0,3	917	1,6
vegyi anyag, termékek gyártása	9	1 799	1 806	0,4	1 818	1,1
gumi műanyag termékek gyártása	21	1 872	1 921	2,6	1 910	2,0
nemfém ásványi termékek gyártása	19	1 172	1 175	0,3	1 156	-1,4
fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	76	6 525	6 561	0,6	6 636	1,7
gép berendezés gyártása	23	3 779	3 854	2,0	3 882	2,7
villamosgép, műszer gyártása	33	8 720	8 852	1,5	9 226	5,8
járműgyártás	5	1 352	1 423	5,3	1 524	12,7
máshova nem sorolt feldolgozóipar	21	1 441	1 488	3,3	1 523	5,7
villamos energia, gáz és vízellátás	13	4 039	4 044	0,1	4 044	0,1
építőipar	75	2 151	2 123	-1,3	2 145	-0,3
kereskedelem, javítás	180	6 866	6 893	0,4	6 947	1,2
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	46	1 037	1 041	0,4	1 041	0,4
szállítás, raktározás, posta, távközlés	29	5 559	5 602	0,8	5 594	0,6
pénzügyi közvetítés	9	453	452	-0,2	453	0,0
ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás	55	1 538	1 548	0,7	1 587	3,2
közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás	47	3 489	3 352	-3,9	3 263	-6,5
oktatás	22	2 914	2 925	0,4	2 911	-0,1
egészségügyi, szociális ellátás	36	6 588	6 644	0,9	6 662	1,1
egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	37	2 676	2 560	-4,3	2 617	-2,2
Összesen	997	75 804	75 891	0,1	76 720	1,2

Létszám felvételi-leépítési szándékok 2010. IV. negyedév folyamán az észak-magyarországi régióban

Megnevezés	Észak-Magyarország		
	belépő fő	kilépő fő	egyenleg
feldolgozóipari gépek kezelői	292	-101	191
vas- és fémipari foglalkozások	200	-114	86
könnyűipari foglalkozások	95	-21	74
műszaki és természettudományi foglalkozások	74	-14	60
technikusok és hasonló műszaki foglalkozások	44	-19	25
kereskedelmi, vendéglátó-ipari foglalkozások	87	-63	24
pedagógus foglalkozások	24	-2	22
gazdasági, pénzügyi ügyintézők	44	-23	21
egyéb helyhez kötött gépek kezelői	34	-16	18
szociális és munkaerő-piaci szolgáltatási foglalkozások	21	-4	17
egészségügyi foglalkozások	19	-4	15
egészségügyi - egyetemi, főiskolai. képzettséghez kapcsolódó foglalkozások	13	-1	12
irodai jellegű foglalkozások	23	-13	10
nem anyagi jellegű szolgáltatási foglalkozások	18	-12	6
szakképzett pedagógusok	12	-6	6
építőipari foglalkozások	31	-29	2
egyéb ügyintézők	4	-3	1
kulturális, sport, művészeti, vallási - felsőfokú képzettséghez kapcsolódó foglalkozások	1	0	1
bányászati foglalkozások	1	0	1
mobil gépek kezelői	131	-131	0
háziipari, vegyesipari és raktározási foglalkozások	20	-20	0
gazdasági, jogi és társadalomtudományi foglalkozások	10	-10	0
területi, helyi önkormányzat, közigazgatás, igazságszolgáltatás, érdekképviselés	1	-1	0
egyéb magasan képzett ügyintézők	2	-3	-1
kulturális, sport, művészeti és vallási foglalkozások	1	-2	-1
közlekedési, postai és hírközlési foglalkozások	0	-1	-1
üzleti (ügyfélforgalmi) jellegű foglalkozások	11	-16	-5
erdő- és vadgazdálkodási foglalkozások	0	-6	-6
gazdasági, költségvetési szervezetek vezetői	12	-27	-15
mezőgazdasági foglalkozások	15	-33	-18
élelmiszeripari foglalkozások	28	-60	-32
egyszerű mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	0	-67	-67
egyszerű szolgált. jellegű foglalkozások	415	-774	-359
FEOR szerint összesen	1 683	-1 596	87